

Apeldoorn, 25 juni 2026

Geachte Provinciale Statenleden van Gelderland,

Namens een brede vertegenwoordiging van ondernemers, branches en sectoren in en rond de Veluwe — variërend van industrie, bouw, recreatie, mobiliteit, logistiek, groen- grond en infra en agrarische ondernemers — richten wij ons opnieuw tot u om onze gezamenlijke reactie te geven op de vandaag gepubliceerde invulling van het stikstofstrokenbeleid voor de Veluwe en tot onze verrassing ook Winterswijk. Deze brief is tot stand gekomen na een intensieve periode waarin wij en de provincie Gelderland constructief hebben samengewerkt aan het uitvoeren van botsproeven om de uitvoerbaarheid, haalbaarheid en financiële effecten van de maatregelen uit onze achterban inzichtelijk te maken. Er zijn proeven gedaan bij 8 verschillende bedrijven en het eindrapport van Berenschot heeft u inmiddels in bezit. Op basis van deze uitkomsten geven VNO-NCW Midden, het landbouwcollectief, Cumela, het 6^e industriecluster en HISWA-RECRON wij in deze brief onze appreciatie op het voorgestelde beleidspakket dat Gedeputeerde Staten van Gelderland vandaag aan u heeft gestuurd.

Onveranderd: het voorgestelde beleid raakt onze bedrijven diep

De impact van het beoogde zoneringsbeleid is ook bij het definitieve beleidsvoorstel groot, zeker bij een zone van 500 meter. Dit gaat niet alleen over economische uitdagingen, maar raakt ook de sociale structuur van onze dorpen en gemeenschappen. Het complete buitengebied zal een transformatie ondergaan. In de regio zijn bijvoorbeeld ruim 500 recreatiebedrijven, vaak familiebedrijven, die met tientallen toeleveranciers een keten vormen. Vergelijkbare afhankelijkheidsketens bestaan in de industrie, in de bouw, bij loonwerkers, bij transporteurs en in de agrarische sector.

In januari gaven onze ondernemers aan: "zweten mag, leegbloeden niet". Maar door het ontbreken van concrete economische garanties, uitvoerbaarheidstoetsen en botsproeven kan geen enkel bedrijf op dat moment beoordelen welke keuzes verstandig en haalbaar zijn. De vraag die ondernemers ons keer op keer stelden, is simpel en pijnlijk tegelijkertijd: "Wat betekent dit beleid concreet voor mijn bedrijf, mijn werknemers en mijn gezin?" Op dat moment kon niemand daarop een antwoord geven.

Wij zijn gestart met de intentie om constructief mee te denken vanuit de vraag: **wat kan wél?** Maar door de omvang van de gevolgen, het ontbreken van economische en technische borging en de te eenzijdige focus op externe emissies, hadden wij in januari het standpunt **dat het voorgestelde zoneringsbeleid op dat moment voor ons niet uitvoerbaar en haalbaar was** en dat we per sector met gedeputeerde staten in gesprek willen om te bepalen welke maatregelen uitvoerbaar zijn, **welke randvoorwaarden nodig zijn en welke economische garanties daaronder moeten liggen**. Een botsproef, waarbij we aan de hand van gebruikerscasussen kijken wat uitvoerbaar is.

Botsproeven geven inzicht in de gevolgen

In het voorjaar van 2026 heeft Berenschot in opdracht van de provincie Gelderland samenwerking ValleiAgri, VLNN Rentmeesters en Geling advies, zogenoemde botsproeven uitgevoerd bij acht casussen. In het rapport 'Botsproeven stikstofreductiegebied provincie Gelderland' staan de resultaten van deze botsproeven uitgebreid beschreven.

Als ondernemersorganisaties willen wij eerst **onze dank uitspreken aan Gedeputeerde Staten en het team van de provincie Gelderland** voor het werk in de afgelopen periode. Met grote inzet en zorgvuldigheid hebben alle partijen gewerkt aan het inzichtelijk krijgen en maken van de gevolgen voor verschillende type bedrijven. We kunnen gerust stellen dat dit heeft plaats gevonden in een 'pressure cooker'. Wat ons betreft een voorbeeld dat navolging verdient in het zoneringsbeleid voor andere Natura2000 gebieden in Nederland waar provincies voornemens zijn tot gebiedsmaatregelen.

Grote stappen, maar uitwerking ontbreekt nog

Onze organisaties willen na het lezen van de statenbrief, de voorgestelde beleidsregels en het voorstel voor het voorgenomen flankerend beleid de volgende tussenconclusies trekken:

- VNO-NCW Midden, het landbouwcollectief, Cumela, HISWA-RECRON en het 6^e industriecluster zijn er nog steeds van overtuigd dat we stappen met elkaar moeten zetten om weer ruimte te krijgen in Nederland om te ondernemen, om te werken en om te leven en daarvoor is het nodig dat de vergunningverlening weer op gang komt.
- Daarom blijven wij samen in volle overtuiging dat we de ingezette lijn van de botsproeven (uitvoerbaarheid, haalbaarheid en betaalbaarheid) moeten doorzetten. En hierin willen wij met uw provincie, onze provincie, samenwerken om de eindstreep te halen. Daarbij is het een gemeenschappelijke opgave om wel de pijnlijke maatregelen te nemen en te begrijpen, maar ook om de maatschappelijke schade te beperken. Ook de emotionele 'schade', want dit beleid grijpt in op mensen, families en leefstijlen.
- Daarvoor is het nodig dat de uitkomsten van de botsproeven worden vertaald in flankerend beleid dat de uitvoerbaarheid en rechtszekerheid voor bedrijven garandeert. Dat doet het nu nog niet.
- De zaken die uit de botsproeven komen worden weliswaar erkend, maar missen concreetheid. Voor volledige medewerking van onze achterbannen is het van belang dat wij kunnen uitleggen hoe we na ingang van het beleid de maatregelen kunnen uitvoeren. Waarbij het van belang is dat er een duidelijke onafhankelijke uitvoeringsstructuur is met daarbij financiële compensatie die begrijpbaar is. En als dat onmogelijk is welk kader er is om een hardheidsclausule daadwerkelijk ook van toepassing te laten zijn.
- Voor onze organisaties zijn er twee zaken minimaal nodig om het voorgestelde beleid uitvoerbaar te laten zijn:
  1. Wanneer bedrijven niet kunnen elektrificeren (en daarmee de gewenste reductie van het gasverbruik kunnen realiseren) omdat ze op de wachtlijst staan bij de netbeheerder en geen ruimte hebben in hun bestaande aansluiting moet dit vanuit uit een door de staten vastgesteld kader een reden zijn om de hardheidsclausule standaard in te kunnen zetten. Dit geldt ook voor de inzet van elektrische mobiele werktuigen als opdrachtgevers niet de kostprijs kunnen of willen betalen voor deze inzet. Op dit moment hebben 12 gemeenten in Nederland de hoogste ambitie uit het convenant Schoon en Emissieloos bouwen ondertekend en hier blijft de uitvoering achter op het beleidsvoornemen. Deze praktijk mag niet ten koste gaan van de rechtszekerheid voor de ondernemer.
  2. Er is door ons gevraagd om duidelijke compensatie van vermogensschade als er maatregelen moeten worden getroffen. Zodat ook een volgende generatie verder kan in het gebied. Zo staat in paragraaf 3.8 van het flankerend beleid 1 zin over herwaardering bij gebruiksbepalingen op het perceel, maar de vraag is hoe dan? En zo wordt er verondersteld dat bestaande subsidieregelingen toereikend zijn voor het kapitaalverlies van voortijdige vervanging van branders. Wij kennen deze regelingen niet die hierin voorzien en hebben om die reden ook gevraagd om duidelijke (provinciale) compensatieregelingen, waar de provincie met het Rijk ook afspraken over moet maken ten aanzien van de beschikbare landelijke middelen.

Overzicht randvoorwaarden en compenserende maatregelen per sector

In de bijlage geven wij voor 4 type achterbannen aan hoe wij de feitelijke bevindingen van Berenschot interpreteren en welke randvoorwaarden en economische garanties volgens ons nodig zijn om het voorgestelde beleid verder te kunnen ontwikkelen.

Winterswijk

Gezien de situatie in Winterswijk en het besluit tot invoeren van de stikstofreductiestroken aldaar, staat de proportionaliteit van deze maatregel niet in verhouding tot het beoogd effect van natuurherstel. Ons voorstel is om eerst de nieuwe NDA's af te wachten, alvorens zulk ingrijpende maatregelen te treffen die bedrijven en gezinnen in het gebied flink zullen raken. Met name omdat herstelmaatregelen recent zijn afgerond en hun effect nog moeten bewijzen.

Tot slot

De afgelopen maanden hebben we als maatschappelijk middenveld met u als provincie zeer veel werk verzet om te komen tot een haalbaar beleid waar we samen mee verder kunnen. We willen als Gelderland, maar ook als heel Nederland van het stikstofslot af.

Wij vragen daarom van u dat u naast een tegemoetkoming in bovenstaande punten waarbij u rekening houdt met tijdspaden vanwege netcongestie en techniekbeperkingen en sectoranalyses als laatste ook middelen reserveert voor intern natuurherstel. Wij pleiten nadrukkelijk voor het veiligstellen van structurele hogere budgetten voor maatregelen binnen de natuurgebieden. Deze investeringen zijn noodzakelijk om überhaupt aan Europese natuurdoelen te kunnen voldoen en daarmee om stikstofreductie effect te laten hebben. Deze aanpak vraagt om budget en uitvoeringsafspraken over versnelling, maar levert geen 'collateral damage' op.

We staan samen aan een grote opgave en deze vraagt om enorme inspanningen van ondernemers, maar mag niet ten koste gaan van onze bedrijven, families en levens. Alleen door gezamenlijk op te trekken en oog te houden voor een haalbare uitvoering, kunnen we de transitie succesvol samen vormgeven.

VNO-NCW Midden, Landbouwcollectief Gelderland, Cumela, HISWA-RECRON en het 6e industriecluster benadrukken dat zij de samenwerking met de provincie willen voortzetten. Het gezamenlijke doel blijft het doorbreken van het stikstofslot, zodat vergunningverlening weer mogelijk wordt en ruimte ontstaat voor ondernemen, wonen en werken in Gelderland. 'Wij staan voor een aanpak die zowel natuurherstel als economische vitaliteit mogelijk maakt. Dat vraagt om realistische maatregelen, duidelijke randvoorwaarden en oog voor de mensen en bedrijven die de gevolgen van dit beleid dagelijks ervaren.'

Met vriendelijke en Gelderse groet,

Heske Groenendaal, voorzitter VNO-NCW Midden
Ilko Bosman, voorzitter VNO-NCW Midden Gelderland
Martien Nillesen, voorzitter landbouwcollectief Gelderland
Leo de Boer, directeur Cumela
Henry Meijdam, voorzitter HISWA-RECRON
Corneel Lambregts, directeur Koninklijke VNP

Bijlage 1

Reactie op bevindingenrapport Berenschot

Het rapport geeft duidelijke en feitelijke inzichten. De uitkomsten per sector laten wel een gemengd beeld zien. Voor MKB/industrie zijn de effecten van de maatregelen duidelijk en is geen aanvullend onderzoek nodig. De agrarische sector erkent dat de maatregelen en investeringen zijn uitgewerkt, maar mist aandacht voor vermogensschade, juridische onzekerheid en enkele bedrijfsscenario's. Voor de recreatiesector concluderen wij dat er nog geen uitvoerbaar maatregelenpakket beschikbaar is om aan de 35%-reductiedoelstelling te voldoen en dat aanvullend onderzoek naar energieverbruik en haalbaarheid nodig is. Voor groen/grond/infra/bouw zien wij bevestigd dat emissieloze mobiele werktuigen momenteel nog worden beperkt door onvoldoende beschikbaar materieel, laad- en netcapaciteit en financiële haalbaarheid, waardoor aanvullend onderzoek noodzakelijk is.

Wat is positief?

De reacties zijn overwegend positief over de technische uitvoerbaarheid van diverse maatregelen. Industrie en MKB zien mogelijkheden om NOx-emissies en gasverbruik te reduceren zonder waterbedeften, terwijl voor de agrarische sector positief wordt gewaardeerd dat de benodigde investeringen inzichtelijk zijn gemaakt. Vanuit recreatie en grond/grond/bouw/infra herkennen we dat voor veel maatregelen en toepassingen technische oplossingen beschikbaar zijn en dat de provincie belangrijke knelpunten, zoals netcongestie en praktische beperkingen van elektrificatie, erkent. Ook wordt gewaardeerd dat ruimte wordt gezien voor maatwerk en uitzonderingen waar naleving niet haalbaar is. Tegelijkertijd blijft voor alle sectoren gelden dat succesvolle uitvoering afhankelijk is van de technische en economische haalbaarheid voor ondernemers.

Wat is nog een uitdaging? Wat zijn randvoorwaarden?

De botsproeven laten zien dat er nog belangrijke uitdagingen zijn voordat het stikstofstrokenbeleid voor ons als sectoren als uitvoerbaar kan worden beschouwd.

Voor MKB/Industrie:

Voor de haalbaarheid van de maatregelen, dient het definitieve strokenbeleid te voorzien in:

- Een hardheidsclausule dat bedrijven die geen ruimte hebben in hun elektriciteitsaansluiting om verder te kunnen elektrificeren, geen verplichting hebben tot de reductie van hun gasverbruik zolang zij op de wachtlijst staan bij de netbeheerder.
- Voor de vervanging van conventionele branders door branders met SCR-techniek er door de omgevingsdienst een vergunning wordt afgegeven. Indien dit niet kan of lukt, dient de verplichting op het toepassen van deze techniek te vervallen.

Agrarische sector:

De grootste uitdaging, ook wel risico, voor de agrarische sector zit in:

- De vermogenswaarde die ondernemers zullen leiden. Afwaardering van gronden door het opgelegd krijgen van beperkingen welke door nadeelcompensatie verkregen zou worden is zeer risicovol en brengt veel wantrouwen met zich mee.
- Daarnaast is het vrijkomen van vergunningverlening essentieel om aanpassingen te kunnen doen ten gunste van de nieuwe beleidsmaatregelen (en daarmee emissiereductie). Dit is dan ook een randvoorwaarde om tot een succesvolle aanpak te komen (haalbaarheid). Dit gaat samen met het mogelijk maken van innovatie en technieken ten gunste van emissiereductie en verduurzaming.

Overall is integrale verduurzaming een grote uitdaging. Deze wordt niet benoemd in de samenvatting van de botsproef qua uitdagingen. Boerenbedrijven hebben niet enkel te maken met NH3 reductie, maar ook met waterkwaliteit, gewasbescherming, dierenwelzijn, klimaat en bijvoorbeeld geur. Deze uitdagingen en dossiers grijpen op elkaar in, waardoor het leidt tot een verbetering op het ene vlak en een verslechtering op het andere. Als voorbeeld wordt er door meer emitterend oppervlak bij dierenwelzijn, er meer NH3 uitgestoten. In de botsproeven is enkel rekening gehouden met technische investeringen op NH3 reductie. Dit zijn echter heel vaak niet de investeringen die boeren zouden willen doen om integraal te verduurzamen. Een euro kan maar 1 keer uitgegeven worden, en daar moet meer aandacht voor komen. Bij de casus varkenshouderij wordt de luchtwasser als perspectiefvol geschetst maar de luchtwasser is een end-of pipe oplossing. Deze leidt niet tot nieuwe brongerichte integrale stalsystemen die positief zijn voor dier, mens en omgeving. Ook wordt biologische bedrijfsvoering als effectief geschetst om te voldoen aan het voorgenomen beleid, maar dit zal kanttekeningen met zich meebrengen gezien de afzet mogelijkheden. Het omschakelen voor ondernemers in het stikstofreductiegebied naar biologisch is niet haalbaar wanneer er geen afzetmogelijkheden zijn. Dit is dus geen reëel beeld, gezien de marktwerking. Daarnaast is er ook nog maar beperkt gemeten bij biologische veehouders, waardoor het beeld wat wordt geschetst uiterst onzeker is.

Recreatie

De grootste uitdagingen voor de recreatiesector zijn:

- De verplichte reductie van 35% aardgasequivalenten. Juist voor deze maatregel kon geen aantoonbaar uitvoerbare route worden vastgesteld. Daarbij blijkt het energieverbruik van het onderzochte recreatiebedrijf hoger te liggen dan de uitgangspunten waarop het beleid is gebaseerd, waardoor de feitelijke opgave voor ondernemers groter kan uitvallen dan aanvankelijk werd verondersteld.
- Daarnaast vormt netcongestie een fundamentele belemmering voor de elektrificatie die nodig is om aan verschillende verplichtingen te voldoen. Ondernemers zijn hierdoor afhankelijk van randvoorwaarden waarop zij zelf nauwelijks invloed hebben. Ook blijkt dat eerdere verduurzamingsinvesteringen, zoals investeringen in biomassa-installaties, niet altijd worden erkend binnen de nieuwe systematiek. Dit kan ertoe leiden dat ondernemers die al stappen hebben gezet, niet worden beloond voor hun inspanningen.
- Verder laat de botsproef zien dat de investeringsopgaven aanzienlijk zijn, terwijl niet alle kosten en effecten volledig in beeld konden worden gebracht. Tegelijkertijd neemt de regeldruk voor ondernemers verder toe. Voor verschillende maatregelen ontbreken bovendien nog essentiële randvoorwaarden, zoals duidelijkheid over vergunningverlening, subsidiemogelijkheden, ondersteuning en de toepassing van maatwerk.
- Tot slot blijft aandacht nodig voor de proportionaliteit van het beleid: de lasten die van ondernemers worden gevraagd moeten in redelijke verhouding staan tot het daadwerkelijke effect op stikstofreductie en natuurherstel.

Groen/Grond/Bouw/Infra:

Voor de haalbaarheid van de maatregelen, dient het definitieve strokenbeleid te voorzien in:

- Voor mobiele werktuigen is een belangrijke uitdaging dat de werkzaamheden binnen de stikstofstroken in de praktijk vaak verschillen van de werkzaamheden waarop het Convenant Schoon en Emissieloos Bouwen (SEB) is gericht. In en rondom Natura 2000-gebieden gaat het veelal om zwaar cultuurtechnisch natuurwerk en agrarisch loonwerk, zoals natuurbeheer, onderhoud van watergangen, berm- en bosbeheer, maaien, oogsten en bemesten van agrarische gronden. Deze werkzaamheden vragen om zwaar materieel, lange inzeturen en uitvoering op wisselende locaties, vaak zonder beschikbare laadinfrastructuur. Hierdoor zijn de technische en economische uitdagingen wezenlijk anders dan bij veel reguliere bouw- en infraprojecten.

- Tegelijkertijd zijn de beschikbare subsidieregelingen, stimuleringsmaatregelen en middelen uit het SEB-convenant, waaronder de SPUK-regeling, uitsluitend gericht op bedrijven in de bouw- en sloopsector en op bouw- en sloopmaterieel. Bedrijven in de groenvoorziening, cultuurtechniek en het agrarisch loonwerk kunnen hiervan geen gebruik maken. Daardoor ontbreekt voor deze sectoren een belangrijk deel van de ondersteuning die nodig is om de overstap naar emissieloos materieel haalbaar te maken. Daarnaast blijkt dat voor een groot deel van het zware materieel nog geen breed inzetbare emissieloze alternatieven beschikbaar zijn die voldoen aan de operationele eisen van deze werkzaamheden. Ook vormen beperkingen in de energievoorziening, de beschikbaarheid van laadinfrastructuur en de noodzakelijke netverzwaring van bedrijfslocaties belangrijke randvoorwaarden waarop ondernemers zelf slechts beperkt invloed hebben.
- Om het provinciale beleid uitvoerbaar te maken, achten wij het noodzakelijk vast te houden aan het SEB-basisniveau als maximaal uitgangspunt voor mobiele werktuigen welke vallen onder SEB. Daarnaast dient een expliciete hardheidsclausule te worden opgenomen, waarbij emissieloze inzet alleen wordt verlangd wanneer technisch geschikte machines beschikbaar zijn én de benodigde energie- en laadinfrastructuur aanwezig is.

Welke mitigerende of compenserende maatregelen zijn (minimaal) nodig in de definitieve beleidsregels en het flankerend beleid om het proces strokenbeleid te kunnen vervolgen?

De uitkomsten van het rapport geven duidelijk aan dat er verschillende maatregelen nodig zijn binnen het flankerend beleid. Hierbij per sector:

MKB/Industrie:

- De vervanging van branders bij zowel het mkb bedrijf (boven de drempelwaarde) als productiebedrijven gaat ten koste van het level playing field voor deze bedrijven als de investeringen nog niet zijn afgeschreven. Daarom is een compensatieregeling nodig voor de toepassing van SCR-technieken (of gelijkwaardig), welke in ieder geval de investering minus de afschrijvingen op de bestaande installatie afdekt.

Agrarisch:

- Voor wat betreft de vermogensschade die ondernemers ondervinden door het opgelegd krijgen van beperkingen, wordt verwezen naar "nadeelcompensatie" en naar "Herwaardering, waarbij gebruikbeperkingen op het perceel worden afgekocht". Hierbij ontbreekt de specifieke uitwerking hoe dit gerealiseerd wordt en willen we het belang van juridische zekerheid waarmee eigendomsrecht gewaarborgd wordt benadrukken.
- Bedrijfsverplaatsing is een effectieve maatregel. Daarvoor is actief beleid nodig op gebied van verplaatsing én bescherming van goede locaties waar bedrijven naar toe kunnen verplaatsen.
- In het voorliggende beleid worden ondernemers nabij stikstofgevoelige natuur extra beperkingen opgelegd dan wanneer men elders in de provincie woont en werkt. Dit zorgt voor een ongelijk speelveld waar het dus bepalend is voor waar men geboren en gevestigd is, vaak al velen jaren.
- Tegemoetkoming ter stimulering van het realiseren van integrale verduurzaming.
- Actief grondbeleid zodat deze ondernemers de mogelijkheid krijgen te extensiveren en ondanks de beperkingen alsnog voldoende voer kunnen produceren.
- Een overgangs- of compensatieregeling voor investeringen die door nieuw beleid vervroegd moeten worden vervangen of afgeschreven.

Recreatie

- Vervolgonderzoek naar de 35%-aardgasequivalentreductie, omdat uit de botsproef blijkt dat voor recreatiebedrijven geen aantoonbaar uitvoerbare route beschikbaar is om deze doelstelling te realiseren en er zelfs mogelijk een toename is geweest van het gasequivalent ten opzichte van 2017 waardoor de opgave groter is dan de beleidsaanne. De beleidsregel kan pas voor recreatieondernemers ingaan nadat dit onderzoek meer helderheid biedt.
- Een hardheidsclausule dat bedrijven die geen ruimte hebben in hun elektriciteitsaansluiting om verder te kunnen elektrificeren, geen verplichting hebben tot de reductie van hun gasverbruik zolang zij op de wachtlijst staan bij de netbeheerder.
- Voor de vervanging van conventionele branders door branders met SCR-techniek er door de omgevingsdienst een vergunning wordt afgegeven. Indien dit niet kan of lukt, dient de verplichting op het toepassen van deze techniek te vervallen.
- Ondersteuning van recreatiebedrijven bij het monitoren van hun energieverbruik, zodat ondernemers beschikken over de data die nodig zijn om effectieve verduurzamingsmaatregelen te kunnen nemen.
- Erkenning en waardering van eerdere verduurzamingsinvesteringen, zodat ondernemers die in het verleden hebben geïnvesteerd niet worden benadeeld ten opzichte van bedrijven die nog geen maatregelen hebben getroffen.
- Een overgangs- of compensatieregeling voor investeringen die door nieuw beleid vervroegd moeten worden vervangen of afgeschreven.
- Juridische borging van de uitzondering voor recreatiewoningen in particulier eigendom, zodat hierover vóór vaststelling van de verordening volledige duidelijkheid bestaat.
- Maatwerk voor mobiele werktuigen, waarbij rekening wordt gehouden met de beperkte gebruiksintensiteit binnen de recreatiesector, de technische levensduur van bestaand materieel en de beschikbaarheid van netcapaciteit.

Groen/grond/infra/bouw:

- Vervolgonderzoek naar de daadwerkelijke kosten, inzetprofielen en technische mogelijkheden van emissieloos werken binnen groen, grond en infra, mede op basis van de praktijkgegevens die Cumela de afgelopen jaren heeft verzameld, waarbij een herijking (per 3 jaar) gezien gewijzigde marktstandigheden voorstelbaar is.
- Erkenning dat elektrificatie één van de mogelijke routes is, maar niet in alle situaties de enige of meest haalbare oplossing. Ook andere routes, zoals de inzet van schone verbrandingsmotoren, kunnen op korte termijn forse NOx-reducties opleveren (Vanuit onze betrokkenheid bij het meetprogramma van de Topsector logistiek blijkt dat met inzet van schone verbrandingsmotoren NOx-reducties tot circa 70% haalbaar zijn).
- Een expliciete hardheidsclausule voor situaties waarin geen passend emissieloos alternatief beschikbaar is of waarin inzet van emissieloos materieel technisch of economisch niet uitvoerbaar is.
- Ruimte om alternatieve emissiereductieroutes toe te passen wanneer daarmee aantoonbaar substantiële reductie wordt bereikt, zeker wanneer deze tegen relatief beperkte meerkosten uitvoerbaar zijn.
- Een praktische en proportionele bewijslast voor technische onhaalbaarheid, zonder disproportionele administratieve lasten voor ondernemers.
- Een structurele compensatieregeling voor de onrendabele top bij de inzet van emissieloos materieel, waarbij het verschil tussen de marktprijs van conventionele uitvoering en de werkelijke kostprijs van emissieloze uitvoering wordt gecompenseerd.
- Borging dat verduurzaming wordt gestimuleerd zonder dat de financiële risico's volledig bij individuele MKB-bedrijven terechtkomen.